

ПРИНЦИПИ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДРУЧНИКА І ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Освіта сьогодення є досить вимогливою, а беручи до уваги активний розвиток інформаційних технологій взагалі сприяє комп'ютеризації освіти в цілому. Саме це і є одним із важливих, необхідних, а головне актуальних етапів розвитку питання про створення електронних підручників. «Електронний підручник як засіб індивідуалізації», «Електронний підручник як важливий компонент системи дистанційного навчання», саме ці тези є основою у контексті навчального процесу за Болонськими стандартами, спрямованого на розвиток особистості за допомогою самоосвіти.

Принципи створення електронних підручників досліджують Н. В. Кононець, Ю. П. Радченко, В. Мадзігон, В. Лапінський, М. Жалдак, Л. Гризун, В. Івасик, І. Лупан, Н. Макоєд. Питанням електронних підручників у різних аспектах займалися В. Вембер, О. Бісикало, Б. Кисельов, Т. Фурдак, Д. Сосновських, О. Зіміна, А. Кирилов, М. Храмова.

Метою статті є відображення не лише принципів створення електронних підручників, а й показ цілей застосування цих принципів у навчальному процесі.

Перш ніж перейти до принципів створення давайте з'ясуємо, що ж розуміється під поняттям «електронного підручника». Отже, електронний підручник – це електронне навчальне видання з систематизованим викладом дисципліни (її розділу, частини), що відповідає навчальній програмі [3].

Електронний підручник є достатньо зручним, легким у користуванні та доступним кожному на відміну від кошовних підручників.

Розкривши сутність поняття «електронний підручник» та проаналізувавши наукові роботи інших дослідників, ми можемо визначити принципи створення електронних підручників і головне вказати їх пріоритет по відношенню до застосування в навчальному процесі.

Отже, одним із основних принципів повинен бути принцип мультимедійності, так як на нашу думку, це невід'ємний компонент процесу створення і застосування електронного підручника, хоча це не найважливіший елемент навчального процесу.

Наступним, ми хочемо вказати принцип індивідуалізації та диференціації, так як він являється основою сучасної освіти його пріоритет значно вищий за попередній.

Принцип наочності займає чільне місце в початковому процесі, і на даному етапі є досить актуальним. Науковість основний критерій забезпечення якості освіти, його можна вважати наступним принципом після принципу індивідуалізації та диференціації при використанні в навчальному процесі. Принципи доступності, послідовності, гіпертекстовості та систематизованості відображають останні кроки підготовки електронного підручника. Вказані нами принципи можна чітко показати на рисунку 1 в порівнянні за важливістю для створення електронних підручників і для застосування їх в навчальному процесі.

Електронні підручники можна умовно розділити на чотири класи: енциклопедичні, інформаційні, навчальні та екзаменуючі (тестові) [4, с. 223]. Використання кожного класу електронних підручників є досить важливим елементом навчального процесу. На нашу думку, енциклопедичний клас має своє місце при самостійному опрацюванні додаткового матеріалу, інформаційні електронні підручники - це базовий (основний) як теоретичний, так і практичний матеріал, навчальні можна відображати за рівнями, так як вони спрямовані на диференційованість навчання, і нарешті, підсумовують всі чотири класи екзаменуючі електронні підручники, які містять різноманітний контроль у вигляді системи тестів. Чи справді електронні підручники підвищують якість освіти, це достатньо спірне питання, тому давайте спробуємо виділити окремі моменти які дійсно підтверджують даний факт. Отже, електронні підручники в навчальному процесі:

- дозволяють досягти більш високого рівня наочності;
- значно розширюють можливість впровадження різноманітних вправ;
- забезпечення зворотного зв'язку.

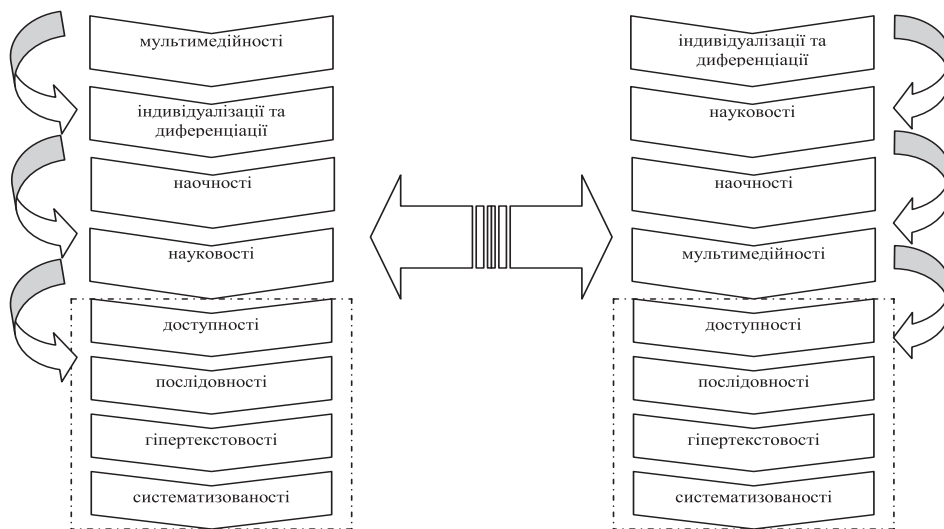

Рис. 1. Порівняння принципів створення електронних підручників за пріоритетом відносно застосування їх у навчальному процесі

Якісна освіта тісно пов'язана з отриманням інформації, цей процес повинен бути насичений розумінням зв'язку між реальними фактами та уявними процесами. Метою створення електронних підручників повинно бути відображення цього зв'язку, тобто забезпечення наочності цього розуміння, і тільки потім можна говорити про використання його в навчальному процесі і як в результаті отримання якісної освіти.

Створення електронних підручників та їх застосування у навчальному процесі має не тільки принципи, але й ряд вимог без яких вищевказані принципи не зможуть повноцінно функціонувати. Одними з таких вимог є гнучкість, всеохоплювальність, модульність. Створюючи електронний підручник потрібно пам'ятати, що його основа – це результат тісного переплетення актуальних питань сучасної освіти, результат теорії та практики пізнання, ідей та аспектів мислення творчої, гармонійно розвиненої особистості.

Список використаної літератури

1. Дорошенко Ю. Педагогічні програмні засоби: Організаційно-технологічні аспекти облаштування комп'ютерних систем навчального призначення / Ю. Дорошенко // Освіта. – 2003. – №34. – С. 3.
2. Жалдак М. И. Система подготовки учителя к использованию информационных технологий в учебном процессе / И. М. Жалдак. – М.: Просвещение. – 1989. – 48 с.
3. Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01. 10. 2012 №1060. Положення про електронні освітні ресурси. – Електронний режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12>.
4. Шадхін В. Ю. Дослідження засобів побудови навчальних електронних підручників / В. Ю. Шадхін, Я. С. Скрипка, Я. Ю. Піддубна, О. Ю. Бутескул // Вісник КНУТД. – 2012. - № 4. – С. 221- 226.
5. Шепетко Ю. М. Електронний підручник як засіб підвищення освіти / Ю. М. Шепетко, // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2010. - № 6(20). Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em20/content/10symeoq.htm>